Gemeente Heerde

cittaslow

Raadsvoorstel

Raadsvergadering:	7 oktober 2024
Commissie:	24 september 2024
Agendapunt:	6.
Onderwerp:	Zienswijze concept inkoopstrategie Jeugd en Wmo
Afdeling:	SMV (sociaal maatschappelijke verbinding)
Opsteller:	T.Buimer
Telefoonnummer:	0578-699494
E-mailadres	t.buimer@heerde.nl
Portefeuille:	Dhr. W. van Ommen
Programma:	Maatschappelijke Ondersteuning

De raad besluit om:

1. Kennis te nemen van de concept inkoopstrategie Jeugd en de concept inkoopstrategie Wmo.
2. Inzake concept inkoopstrategie Jeugd en de concept inkoopstrategie Wmo een zienswijze naar de Zorgregio MIJOV te sturen.

Inleiding
De huidige individuele voorzieningen en maatwerkvoorzieningen Jeugdhulp, Wmo en MO/BW zijn gezamenlijk regionaal ingekocht en maken sinds 2019 onderdeel uit van de integrale raamovereenkomst "Individuele voorzieningen voor jeugdigen en maatwerkvoorzieningen voor volwassenen in het kader van de Jeugdwet, Wmo lokaal en Maatschappelijke Opvang/Beschermd Wonen GGZ".

In de afgelopen jaren is vanwege (landelijke) ontwikkelingen en of nieuwe (lokale) ambities en na onderzoek naar de optimalisatiemogelijkheden binnen de huidige raamovereenkomst besloten om over te gaan tot nieuwe inkoop voor verschillende voorzieningen/producten uit de regionale raamovereenkomst. Beschermd Wonen/Thuis, Respijtzorg, Huishoudelijke Hulp, Jeugdbescherming en Jeugdreclassering en Essentiële Functies jeugdzorg zijn nu al geen onderdeel meer van de regionale integrale raamovereenkomst of zullen dat straks niet meer zijn. Eind december 2023 hebben de portefeuillehouders Jeugd en Wmo in de Zorgregio Midden-IJssel/Oost-Veluwe met elkaar afgesproken om

1. gezamenlijk een nieuwe regionale inkoop te starten in de Zorgregio met als streven om per 1 januari 2026 nieuwe raamovereenkomsten af te sluiten;
2. voor Jeugd en Wmo twee aparte inkooptrajecten op te starten;
3. beide inkooptrajecten via een open-house procedure te laten verlopen.

Deze uitgangspunten zijn uitgewerkt in een concept inkoopstrategie voor jeugdhulp en een concept inkoopstrategie voor Wmo.

Beoogd doel
De integrale raamovereenkomst Wmo loopt op 31 december 2025 af. Er bestaat de mogelijkheid voor een derde verlenging tot en met 2027. De raamovereenkomst biedt echter te weinig ruimte tot innovatie en sluit daarmee niet aan bij de wens voor ruimte en flexibiliteit van gemeenten om (lokale) ambities te realiseren. Gemeenten streven daarom naar een nieuwe overeenkomst per 2026. Een nieuwe inkoop geeft de mogelijkheid om de flexibiliteit te creëren om waar nodig lokale keuzes te maken.

Bevoegdheid / Juridisch kader
Jeugdwet
Wmo

Eerdere besluitvorming en kaders
Collegeadvies 8 mei 2019 "Raamovereenkomst individuele voorzieningen Jeugd en maatwerkvoorzieningen Wmo 2019"

Argumenten

1.1 Nieuwe inkoop maakt verandering mogelijk.
De huidige regionale raamovereenkomst biedt weinig ruimte tot innovatie en sluit daarmee niet meer aan bij de wens voor ruimte en flexibiliteit van gemeenten om (lokale) ambities en (landelijke) transformatieopgaven te realiseren om te komen tot een dekkend zorglandschap waarbij inwoners kwalitatief en passend maatwerk aangeboden kunnen worden. Het streven is om zo snel als mogelijk tot nieuwe overeenkomsten te komen die maatwerk voor gemeenten en inhoudelijke optimalisaties mogelijk maken. Hierbij valt bijv. te denken aan flexibiliteit in de raamovereenkomst gedurende de looptijd om per gemeente zorg- en ondersteuningsproducten af te schalen of niet meer af te nemen, herformuleren van toelatingscriteria en het wijzigen van noodzakelijke producten. De Hervormingsagenda gaat uit van een gemeenschappelijke regeling voor jeugd voor de samenwerking in de Zorgregio. In dit traject maken we afspraken hoe we als gemeenten in de

toekomst met elkaar willen samenwerken. Dit traject loopt gelijktijdig aan de inkoop van jeugdhulp, maar kent een andere timing. Door de flexibiliteit te creëren in de inkoopovereenkomst, kunnen we op een later moment waar toegestaan nog andere keuzes maken.

1.2 Benodigde flexibiliteit, ruimte tot innovatie en differentiatie maakt dat we kiezen voor de Open House.
Er zijn verschillende landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen die van invloed zijn op de jeugdhulp en de Wmo. Met name vanuit de Hervormingsagenda Jeugd is er voor de (regio)gemeenten de noodzaak verschillende maatregelen uit te voeren om te voldoen aan de inspanningsverplichting. Het is op dit moment nog niet duidelijk welk deel van de jeugdhulp verplicht regionaal ingekocht moet worden en welke jeugdhulp lokaal ingericht kan worden. Voorgenoemde brengt met zich mee dat flexibiliteit in de raamovereenkomst gewenst is zodat, zodra het afbakeningsvraagstuk helder is, de lichte vormen van zorg eventueel lokaal kunnen worden ingekocht. In de huidige raamovereenkomst is het niet mogelijk om in te spelen op deze ontwikkelingen, waardoor een nieuwe inkoop om meer flexibiliteit te creëren noodzakelijk is. Vanuit de optimalisatiemaatregelen zijn er ook wenselijk aanpassingen binnen de Wmo maatwerkproducten. Binnen de huidige raamovereenkomst is aanpassing in die aard niet mogelijk. De vraag is om een flexibele contractvorm, waardoor makkelijker aanpassingen kunnen worden doorgevoerd.
Het uitgangspunt van deze inkoop strategieën is dat we flexibiliteit creëren om de maatregelen te kunnen implementeren en daarbij de jeugdhulp en Wmo maatwerkproducten te verbeteren. Daarbij sluiten we aan bij wat we verplicht regionaal moeten inkopen, maar maken we ook ruimte om lokaal eigen keuzes te kunnen maken waar toegestaan. De benodigde flexibiliteit, ruimte tot innovatie en differentiatie maakt dat we kiezen voor de Open House als inkoopmodel.

1.3 Semi open house als inkoopmodel.
Een open house procedure biedt de meeste ruimte voor innovatie gedurende het contract. Voor Heerde betekent dit, dat er binnen de open house opties zijn om producten aan of uit te zetten en deze eventueel lokaal in te richten. Ook is het mogelijk om toetredingsvoorwaarden in te bouwen voor deelname aan de overeenkomst. We kunnen pilots draaien en nieuwe innovatieve producten ontwikkelen. Het uitgangspunt is dat we met deze open house een dekkend zorglandschap creëren. Dit hoeft niet altijd te betekenen dat er onbeperkte keuze is in aanbieders. Maar nog altijd voldoende keuzevrijheid.

2.1 Zienswijze over financieel beheersbaarheid
Het college staat achter de inkoop strategieën die voorliggen en gebaseerd zijn op bestaand beleid van de deelnemende gemeenten. Het college kan nog niet goed overzien wat de uiteindelijke financiële consequenties zijn. Daarom adviseert het college de raad om in de zienswijzebrief aan te geven dat de financiële beheersbaarheid binnen de inkoop zoveel mogelijk gewaarborgd wordt.

Kanttekeningen
1.1. Uitkomst van de zienswijzen bepaald waar definitieve vaststelling plaatsvindt.
Als er uit de zienswijzen van de verschillende gemeenteraden argumenten naar voren komen om de inkoopstrategie ter besluitvorming aan de raden voor te leggen, kan het zijn dat de uiteindelijke vaststelling van de inkoop strategieën niet door het college zal plaatsvinden.

1.2 AMvB reële prijs van invloed op kostprijs
De AMvB reële prijs regelt dat gemeenten reële prijzen moeten afspreken bij het afsluiten van nieuwe contracten en bij verlenging ervan. Op dit moment loopt een kostprijsonderzoek vanwege de tweede verlenging van de raamovereenkomst. Verwacht wordt dat een nieuw kostprijsonderzoek nodig zal zijn gezien de vragen van aanbieders over de gehanteerde functiemix in

productbeschrijvingen. Tevens werken we aan de doorontwikkeling van productbeschrijvingen van de producten Begeleiding Individueel en Begeleiding Groep wat consequenties zal hebben voor de tarieven.

1.3 Risico's

Risico-gebeurtenis	**Gevolgen risico (waar leidt het risico toe?)**	**Beheersmaatregelen**
1.Het inkoopproces is niet tijdig afgerond	Bij een inkoopproces is het risico op vertraging altijd aanwezig (o.a. i.v.m. juridische procedures). Uiterlijk zes maanden voor het einde van de dan geldende looptijd van de huidige ROK wordt gelijktijdig schriftelijk mededeling gedaan aan opdrachtnemers of de ROK wordt verlengd. Er zal dus uiterlijk juni 2025 bepaald moeten worden of de nieuwe overeenkomst per 1 januari 2026 kan ingaan of dat de huidige ROK verlengd moet worden. De ROK kan uiterlijk verlengd worden tot 1 januari 2028. Een eventuele vertraging kan leiden tot onrust bij aanbieders en inwoners.	- Zorgvuldige planning en inrichting van het proces - Tijdig organiseren van voldoende capaciteit en deskundigheid in het project.
2. Zorgorganisaties voldoen niet aan de gestelde toetredingsvoorwaarden	Door het stellen van toetredingsvoorwaarden in de vorm van selectiecriteria bij inschrijving van zorgaanbieders bestaat het risico dat lokale aanbieders niet voldoen aan deze toetredingsvoorwaarden of er voor kiezen om zich niet in te schrijven. We lopen hiermee het risico vertrouwde aanbieders te verliezen en dat inwoners moeten overstappen naar nieuwe aanbieders.	- We organiseren een zorgvuldig communicatieproces richting aanbieders zodat zij voldoende tijd hebben om te anticiperen op de veranderingen. - In de inspraakprocedure halen we ook de informatie hierover op bij de aanbieders zodat we zo nodig samen kunnen werken aan de obstakels die de toetredingsvoorwaarden opwerpen en uiteindelijk komen tot een aantrekkelijk programma van eisen voor zowel de gemeente als aanbieders. - We maken onderaannemerschap mogelijk binnen het contract.

3. Tijdelijk verminderde zorgcontinuïteit	Inwoners verliezen vertrouwde hulp/aanbieder of krijgen (tijdelijk) minder hulp omdat een aantal aanbieders niet opnieuw gecontracteerd wordt.	- We organiseren de verandering samen met aanbieders en geven vorm aan partnerschap, zodat zo nodig samengewerkt kan worden aan oplossingen. - We huren kennis over het verminderen van zorgaanbieders in, zodat we leren van wat elders beter had gekund.

Geld
Uitgangspunt bij de inkoopstrategie is dat er zoveel mogelijk budgettair neutraal ingekocht zal worden. De AMvB reële prijs regelt echter dat gemeenten reële prijzen moeten afspreken bij het afsluiten van nieuwe contracten en bij verlenging ervan. Verwacht wordt dat een nieuw kostprijsonderzoek nodig zal zijn gezien de vragen van aanbieders over de gehanteerde functiemix in productbeschrijvingen.

Aan de Hervormingsagenda is een taakstelling gekoppeld. Gemeenten zijn verplicht om deze taakstelling financieel te verwerken. Als gemeente hebben we een inspanningsverplichting waaraan we moeten voldoen, maar mogelijk leiden deze maatregelen niet tot zo'n grote besparing. We zien enerzijds dat autonome groei en prijsindexatie ervoor zorgen dat de kosten hoger worden. Daarnaast zijn er ontwikkelingen, zoals kostprijsonderzoek en nieuwe inkopen, die ook leiden tot hogere kosten. Ook zijn we afhankelijk van de aanpassing van de wet door het Rijk om de reikwijdte van de Jeugdwet te beperken. Zolang dat niet gebeurt, houden we als gemeente de plicht om zorg toe te kennen. Dit is dus een belangrijke voorwaarde om de taakstelling te halen. In de Hervormingsagenda Jeugd is de afspraak gemaakt dat een deskundigencommissie in het voorjaar van 2025 een zwaarwegend advies geeft over hoe om te gaan met een kostenontwikkeling die afwijkt van het overeengekomen meerjarig financieel kader. De uitspraak van de deskundigencommissie zal meer duidelijkheid geven over de toetsingscriteria en financiële haalbaarheid van de maatregelen. Mogelijk zal het Rijk deze extra kosten moeten dekken, maar dat is nog onduidelijk.

Communicatie
De inkoopstrategie voor actief worden verspreid via de Zorgregio naar aanbieders, ervaringsdeskundigen en cliëntvertegenwoordigers. Inwoners, aanbieders en andere betrokken kunnen tijdens de consultatieperiode ook bij de zorgregio hun perspectief delen. We consulteren ook de adviesraad. De opgehaalde punten en die van de gemeenteraden worden verwerkt in een inspraaknota. Samen met de definitieve versie van de inkoopstrategie wordt deze eerst door het regionale portefeuillehouders overleg en daarna door de afzonderlijke colleges vastgesteld.

Uitvoering
Het huidige contract eindigt van rechtswege op 31 december 2025. Dit betekent dat er op 1 januari 2026 een nieuwe overeenkomst in uitvoering moet zijn.

Advies commissie(s)
[Dit wordt ingevuld nadat het advies is behandeld in de commissievergadering].

Heerde, 16 juli 2024,

Het college van Heerde
Mr. O.G. Prinsen, burgemeester
B. van Zuthem, gemeentesecretaris

Bijlagen:
1. Raadsbesluit
2. Concept inkoopstrategie Jeugd
3. Concept inkoopstrategie Wmo
4. Concept zienswijzebrief concept inkoopstrategie Jeugd en Wmo gemeente Heerde